

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (NEP-2020) Examination**March/April-2026****BCOM: IT Skills for Business -3 (Cyber Sphere and Security: Global Concerns -1)
(Skill Enhancement Course)****Time: 1:00 Hours****Marks: 25****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(A) સાયબર સ્પેસ (Cyberspace) ની વ્યાખ્યા આપો. સાયબર સ્પેસ અને વેબ-ટેકનોલોજીનું આર્કિટેક્ચર વિગતવાર સમજાવો.

(B) સાયબર સુરક્ષાના ક્ષેત્રમાં હાલમાં જે વિવિધ મુદ્દાઓ અને પડકારોનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે તેની ચર્ચા કરો.

અથવા

(A) ઈ-કોમર્સ (E-Commerce) એટલે શું? ઈ-કોમર્સ સુરક્ષાના મુખ્ય ઘટકો અને આવશ્યક તત્વોનું વર્ણન કરો.

(B) સાયબર સ્પેસના નિયમન (Regulation) વિશે સમજાવો અને ઈ-કોમર્સ માટેના મુખ્ય જોખમો ઓળખો.

પ્રશ્ન.૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(A) ડિજિટલ પેમેન્ટ એટલે શું? ડિજિટલ પેમેન્ટના વિવિધ પ્રકારો, ખાસ કરીને બેંકિંગ કાર્ડ્સ અને UPI વિશે સમજાવો.

(B) સોશિયલ મીડિયાની વ્યાખ્યા આપો. વિવિધ સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ્સ અને સોશિયલ મીડિયા મોનિટરિંગનું મહત્વ જણાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ (A) ડિજિટલ પેમેન્ટમાં સંકળાયેલા હિતધારકો (Stakeholders) ને ઓળખો અને આધુનિક અર્થતંત્રમાં ઇ-વોલેટ્સ (E-Wallets) ની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.

(B) સોશિયલ મીડિયાને લગતા સુરક્ષાના મુદ્દાઓનું વિશ્લેષણ કરો. ઓનલાઇન સોશિયલ નેટવર્કમાં સામાન્ય મુશ્કેલીઓ અને પડકારો કયા છે?

પ્રશ્ન.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૦૫)

સોશિયલ મીડિયા માર્કેટિંગના સંદર્ભમાં "વાયરલ કન્ટેન્ટ" (Viral Content) અને "હેશટેગ" (Hashtag) નો ખ્યાલ ટૂંકમાં સમજાવો.

અથવા

છેતરપિંડી રોકવા માટે મોબાઇલ વોલેટ્સ અને UPI માટે જરૂરી સુરક્ષા સેટિંગ્સની ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Answer the following (10)

- (A) Define Cyberspace. Explain the architecture of Cyberspace and Web-Technology in detail.
- (B) Discuss the various issues and challenges currently faced in the field of Cyber Security.

OR

- (A) What is E-Commerce? Describe the main components and essential elements of E-Commerce Security.
- (B) Explain the regulation of Cyberspace and identify the primary threats to E-Commerce.

Que.2 Answer the following (10)

- (A) What are Digital Payments? Explain the different modes of digital payments, specifically focusing on Banking Cards and UPI.
- (B) Define Social Media. Discuss the various types of social media platforms and the importance of social media monitoring.

OR

- (A) Identify the stakeholders involved in Digital Payments and discuss the role of E-Wallets in the modern economy.
- (B) Analyze the security issues related to Social Media. What are the common pitfalls and challenges in online social networks?.

Que.3 Answer the following (05)

Briefly explain the concept of "Viral Content" and "Hashtags" in the context of social media marketing.

OR

Discuss the necessary security settings for Mobile Wallets and Unified Payment Interfaces (UPIs) to prevent fraud.
